

طلاب با جدّ و جهد... در عرصه تحقیق و پژوهش، به رسالت اصیل حوزوی خود عمل نمایند.

1394-5-6

صفحه اصلی
پژوهش مدارس
نشریات
دبیرخانه منشورات
جشنواره ها
امور نخبگان
نگارخانه
پیوندها

عنصر تحقیق و پژوهش در همه جا به صورت یک اصل در مجموعه کارها باید مورد توجه قرار گیرد (مقام معظم رهبری / (اگر ژرف یابی و پژوهش نباشد، نتیجه اش یک جا ایستادن، در جازدن و با دنیای پیرامون خود بیگانه تر شدن است. (مقام معظم رهبری / (بدون ژرف یابی در هیچ مقوله ای نمی توان به هدفهای والا دست یافت. (مقام معظم رهبری / (کارهای پژوهشی حوزه باید بتواند منظومه کاملی را به وجود بیاورد تا همه نیازهایی را که حوزه متصدی آن است، و بدان اهتمام دارد پوشش دهد. (مقام معظم رهبری)

صفحه اصلی اخبار جشنواره علامه شعرانی طلاب با جدّ و جهد... در عرصه تحقیق و پژوهش، به رسالت اصیل حوزوی خود عمل نمایند.

اخبار جشنواره علامه شعرانی

...: طلاب با جدّ و جهد... در عرصه تحقیق و پژوهش، به رسالت اصیل حوزوی خود عمل نمایند. ::

تاریخ خبر 1394/5/6 :

گفتگوی خبرنگار معاونت پژوهش با حجت الاسلام و المسلمین اسکندری مسئول مدرسه علمیه دارالسلام در خصوص جشنواره علامه شعرانی (ره)

ما در این نوشتار کوتاه برآنیم تا درباره پژوهش، مستفاد از روایات، مطالبی چند را هدیه حضور اساتید و فضایی حوزه علمیه نماییم. بر این اساس مختصراً به چند نکته اساسی اشاره می کنیم:

1. به نصّ فرمایش حضرت امیر(ع)، همه کسانی که اقدام به پژوهش یعنی جدّ و جهد در کشف حقیقت می کنند، حتماً و بی تردید به هدف خواهند رسید: «قُرْنُ الْإِجْتِهَادِ بِالْوُجْدَانِ»؛ «قَدْ سَعَدَ مَنْ جَدَّ»، و این همچون یک سنت لایتنیر است که هر کس تمام توانش را برای دستیابی به علم و معرفت و یافتن حقیقت صرف کند، به مرادش خواهد رسید: «مَنْ أَعْمَلَ اجْتِهَادَهُ بَلَغَ مُرَادَهُ»؛ «مَنْ بَذَلَ جُهْدَ طاقته بَلَغَ كُنْهَ إِرَادَتِهِ».

2. بی شک پژوهش، خود نوعی از تجربه کردن و آزمودن و آزمایش است؛ یعنی به جای این که بنشینیم و صرفاً مصرف کننده اندیشه ها و آراء و افکار دیگران باشیم، آستین همت بالا زنیم و با جدیت و اجتهاد به حقیقت علم و آگاهی و کشف مجهولات برسیم. این خود دارایی بزرگی است و چنین انسانی، داراترین مردمان از حیث اندیشه صحیح خواهد بود: «أَمْلِكُ النَّاسَ لِسَدَادِ الرَّأْيِ كُلِّ مُجَرَّبٍ». ارزش و بهای اندیشه های انسان به میزان تولیدات و تحقیقات او سنجیده می شود: «رَأَى الرَّجُلُ عَلَى قَدَرِ تَجَرُّبَتِهِ».

3. تمام آنچه را که درباره علم، عالم، معلّم، متعلّم، تعلّم و تعلیم بیان شده، همگی بر پژوهش، قابل بیان و تطبیق است. در واقع باید گفت که پژوهش همچون تفکر و اندیشیدن، راهبردی برای رسیدن به علم و آگاهی است. حتی برتر از این باید گفت: آنچه که در فکر اتفاق می افتد که فرموده اند: «الْفِكْرُ تَرْتِيبُ أُمُورٍ مَعْلُومَةٍ لِلتَّأْدِي إِلَى أَمْرٍ مَجْهُولٍ» یا «الْفِكْرُ حَرَكَةٌ إِلَى الْمَبَادِي وَمِنْ الْمَبَادِي إِلَى الْمُرَادِ»، همان جستجو در پی یافتن مجهول است؛ همان پژوهش است؛ همان فعالیت و پژوهیدن ذهن است؛ از این روست که امام علی(ع) فرمودند: برای دست یابی به حقیقت، هیچ کاری همچون تحقیق نیست: «لَا عَمَلَ كَالْتَحْقِيقِ»، و هیچ شیوه ای هم برتر و سودمندتر از تحقیق نیست: «لَا سُنَّةَ أَفْضَلَ مِنَ التَّحْقِيقِ». اساساً اجتهاد که فعالیتی است برای دستیابی به علم، معرفت، آگاهی و حقیقت، جز با تحقیق حاصل نمی شود «لَا يَنْفَعُ اجْتِهَادٌ بَغَيْرِ تَحْقِيقٍ».

4. بدین گونه است که آن کس که بر اثر پژوهش، به برهان دست می یابد، در واقع به اقتدار رسیده است؛ اقتدار و قدرتی بالاتر از قدرت بدنی که می تواند بر قدرت صاحبان زر و زور و ظالمان فائق آید و بلکه باید گفت: ابرقدرت، کسی است که با قدرت برهان، نیرومند شده باشد: «قُوَّةُ سُلْطَانِ الْحُجَّةِ أَعْظَمُ مِنْ قُوَّةِ سُلْطَانِ الْقُدْرَةِ».

5. آنچه که مطلوب پروردگار عالم و خالق عالم و آدم است نیز همین است که بندگان بر محور توحید، با تفکر و تحقیق، به معرفت و آگاهی برسند. هم پیچیدگی های موجود در عالم خلقت که انسان را وادار به اندیشیدن می کند، مؤید این مطلب است که «يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ» (آل عمران: 191) و هم پیچیدگی ها و بواطن و حقایق و لطایف موجود در آیات قرآن کریم در عین سادگی،

آسانی، روانی و تازگی این کتاب. اهمیت این مسئله تا حدی است که خدای متعال، آنانی را که اهل پژوهیدن و جستجو برای دریافت حقایق و مطالب عمیق نیستند، مورد توبیخ و سرزنش قرار داده است: «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا» (محمد: 24). 6. از این رو باید گفت که محور آموزش پیامبر اعظم (ص) تدبّر، تفکر و پژوهش بوده است و اگر قرآن فرمود: «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ» (جمعه: 2)، این تعلیم با ارائه راهبرد تفکر و تدبّر همراه است. در واقع آموزش پیامبر اکرم (ص)، بلکه تعلیم همه انبیای الهی، پژوهش محور و تفکرمدار بود: «لِيُثِيرُوا لَهُمْ دَفَائِنَ الْعُقُولِ»، نه حافظه محور و نه تقلیدگرا و چشم بسته؛ مانند آنان که می گفتند: «بَلْ وَجَدْنَا آبَائَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ» (شعراء: 74) شاگردان انبیاء، «اولوالالباب» اند؛ می اندیشند و با تحقیق و جستجو درباره حقیقت و کنجکاوی در به دست آوردن معلومات صحیح، رد پای آن را می جویند: «إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِلأُولِي الْأَلْبَابِ» (آل عمران: 190) اگر در این راه به هدف برسند که قطعاً می رسند، «لِلْمُصِيبِ أَجْرَانِ» و اگر آحياناً به خطا روند: «لِلْمُخْطِئِ أَجْرٌ وَاحِدٌ»؛ در هر دو حال مأجورند.

7. امروزه به درستی واژه «دین پژوهی»، در فرهنگ و معارف دینی وارد شده است، و بایسته است که آحاد جامعه اسلامی عموماً و محققان و اهل فضل خصوصاً، هر یک با مقدمات و معلوماتی که در اختیار دارند، به پژوهش در حوزه دین بپردازند و مبانی نظری اسلام و اعتقادات خویش را از راه جستجو و کنکاش، تقویت کرده، استحکام بخشند. به ویژه حوزه های علمیه که خاستگاه تربیت کارشناسان و فقیهان و عالمان اسلام اند، باید با تکیه بر سنت دیرین و عامل موفقیت های تاریخی خود، تمام وجه همت خود را بر آموزش های پژوهش محور و متکی بر استعداد و دریافت، نه حافظه محوری و سطحی نگری، مبدول دارند. طلاب نیز که به درستی مدعی شناخت اسلام با مأموریت تبلیغ معارف نورانی آن در سطح عالم هستند، باید با جد و جهد و همت بلند و صبر و حوصله و پایداری، در عرصه تحقیق که غالباً میدانی دیربازده، اما پُرثمر و اصولی است، گام نهاده، به رسالت اصیل حوزوی خود عمل نمایند. 1.

پی نوشت

1. فهرست ارجاعات و مستندات، در دبیرخانه جشنواره موجود است.

نقشه سایت :: sitemap